

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมเกี่ยวกับการประหยัดน้ำ ไฟฟ้า ในที่อยู่อาศัยของผู้ปฏิบัติงานและครอบครัวที่พักอาศัยอยู่ในบ้านพักพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) แม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการประหยัดน้ำ ไฟฟ้า ของผู้ปฏิบัติงานและครอบครัวที่พักอาศัยอยู่ในบ้านพักพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) แม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการประหยัดน้ำ ไฟฟ้า ของครัวเรือนในชีวิตประจำวันของผู้ปฏิบัติงานที่พักอาศัยอยู่ในบ้านพักพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) แม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ประชากรในการศึกษา คือ ผู้ปฏิบัติงานและครอบครัวที่พักอาศัยอยู่ในบ้านพักพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต(กฟผ.) แม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง รวมทั้งสิ้น 536 ครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มตัวอย่างจำนวน 230 ครัวเรือน ดำเนินการโดยให้โอกาสในการถูกคัดเลือกเท่าๆ กัน การดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Systematic Random Sampling จากทะเบียนรายชื่อผู้พักอาศัยในบ้านพักพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) แม่เมาะ ของเจ้าหน้าที่คณะกรรมการ บ้านพัก กฟผ. แม่เมาะ ที่มีการจัดเรียงไว้อย่างเป็นระบบอยู่แล้ว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับ อายุ เพศของหัวหน้าครัวเรือน ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้ของครอบครัวต่อเดือน รายจ่ายค่าไฟฟ้าต่อเดือน ประกอบด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารการประหยัดน้ำ ไฟฟ้า ผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้น้ำ พฤติกรรมการใช้ไฟฟ้า การรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง และทำการประมวลผลวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ค่ามัธยิมเลขคณิต (Arithmetic) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 ผลการวิจัย

5.1.1 ลักษณะของครัวเรือน

จากการศึกษา พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 230 ครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าครัวเรือนมีอายุ ในระหว่าง 30 - 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.6 รองลงมาคืออายุระหว่าง 40 - 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.5 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อนุปริญญาหรือ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 37.0 และส่วนใหญ่ผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้านพักพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตมีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คนต่อครอบครัว และรายได้ของครอบครัวต่อเดือนอยู่ประมาณ 15,001 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.0 ส่วนรายจ่ายค่าไฟฟ้าเดือนละในช่วง 201 - 300 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.4

5.1.2 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัด น้ำ ไฟฟ้า

การรับรู้ข่าวสารการประหยัดน้ำ ไฟฟ้า จากการศึกษา การรับรู้ข่าวสารการประหยัดน้ำ ไม่ว่าจะเป็นการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ หรือสื่ออื่น ๆ พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารปานกลาง ร้อยละ 44.3 การรับรู้ข่าวสารการประหยัดไฟฟ้าผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ หรือสื่ออื่น ๆ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้ข่าวสารการประหยัดไฟฟ้าอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 45.2

5.1.3 ความรู้เรื่องการประหยัด น้ำ ไฟฟ้า

จากการศึกษา พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการใช้น้ำอย่างประหยัดน้ำในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 67.4 และมีความรู้เรื่องการใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัดในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 63.9

5.1.4 ทักษะต่อการประหยัดน้ำ ไฟฟ้า

จากการศึกษาพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีทักษะการใช้ตัวอย่างประหยัดในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.1 และมีทักษะต่อเรื่องการใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัดในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 63.0

5.1.5 พฤติกรรมการประหยัดน้ำ ไฟฟ้า

จากการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้น้ำอย่างประหยัดในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 49.1 มีพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัดในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 77.4

5.1.6 จากการศึกษาลักษณะครัวเรือนที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรน้ำ ไฟฟ้า อย่างประหยัด

จากการศึกษาพบว่า อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีผลต่อพฤติกรรม การประหยัดน้ำต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีผลต่อพฤติกรรม การประหยัดไฟฟ้าต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.1.7 จากการศึกษาปัจจัยกระตุ้นที่มีผลต่อพฤติกรรม การใช้ทรัพยากร น้ำ ไฟฟ้า อย่างประหยัด

จากการศึกษาพบว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดน้ำของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรม การประหยัดน้ำต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทักษะคติของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรม การประหยัดไฟฟ้าไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และความรู้ของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรม การประหยัดน้ำ ไฟฟ้า ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.1.8 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัย การรับรู้ข่าวสาร ความรู้ ทักษะคติ

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการใช้น้ำอย่างประหยัด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การใช้ทรัพยากรน้ำอย่างประหยัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และปัจจัยทักษะคติเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การใช้ทรัพยากรไฟฟ้าอย่างประหยัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.1.9 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ลักษณะครัวเรือน

ปัจจัยลักษณะครัวเรือน อายุของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรม การประหยัดน้ำต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ปัจจัยลักษณะครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรม การประหยัดน้ำต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ปัจจัยลักษณะครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรม การประหยัดไฟฟ้าต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ปัจจัยกระตุ้น

ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรม การประหยัดน้ำต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ปัจจัยกระตุ้นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การประหยัด น้ำ ไฟฟ้า

ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารการใช้น้ำอย่างประหยัดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การใช้น้ำอย่างประหยัดและปัจจัยด้านทักษะคติเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาพฤติกรรมของ Good (อ้างใน พรพิม พรพมาส, 2542) กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมด้านความรู้เป็นความสามารถและทักษะทางด้านสมองในการคิดเกี่ยวกับความรู้ ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และรายละเอียดต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับและเก็บสะสมไว้ ความรู้ (Knowledge) มีส่วนสำคัญที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจเกิดแรงจูงใจที่จะปฏิบัติและก่อให้เกิดความสามารถ ในการที่จะปฏิบัติพฤติกรรม การมีความรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสมจะทำให้ทราบว่าต้องปฏิบัติอย่างไรและต้องสามารถปฏิบัติได้จริง (กรรณิการ์ กันชรัक्षा: อ้างในพันพร โชติพฤษ์ชุกุล, 2539)

ความรู้และการปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและมีส่วนเสริมซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับประภาเพ็ญ สุวรรณ(2522) ได้กล่าวไว้ ความรู้อย่างเดียวไม่ได้เป็นข้อยืนยันว่าคุณคน จะปฏิบัติตามสิ่งที่ตนรู้เสมอไป ทักษะคิดจะเป็นตัวเชื่อมระหว่างความรู้ที่บุคคลได้รับกับการกระทำ หรือการปฏิบัติ ถ้าเรามีทัศนคติที่ดี ร่วมกับองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จะกระตุ้นให้ปฏิบัติแล้วบุคคลจะมี แนวโน้มที่จะกระทำ หรือปฏิบัติมากกว่าบุคคลที่มีทัศนคติไม่ดี ทั้งนี้เพราะทัศนคติมีผลต่อการ แสดงออกของพฤติกรรมบุคคล และขณะเดียวกันพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลมีผลต่อทัศนคติ ของบุคคลนั้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ที่พบว่า ผู้ปฏิบัติงานที่อาศัยอยู่ในบ้านพัก พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) แม่เมาะ ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการประหยัดน้ำและไฟฟ้า ในระดับมาก ผลจากการศึกษาพฤติกรรมการประหยัด ปรากฏว่าความรู้ที่ต่างกันมีพฤติกรรมการ ประหยัดน้ำ ไฟฟ้า ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ จุลดา ใช้สวดเจริญ (2536) ที่ได้ศึกษา บัณฑิตที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในครัวเรือนของแม่บ้านในเขต กรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่าแม่บ้านมีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในครัวเรือนระดับปาน กลาง ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในครัวเรือน ได้แก่ จำนวน สมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกันก่อให้เกิดความแตกต่างกัน ในเรื่องพฤติกรรมการประหยัด พลังงานไฟฟ้าในครัวเรือน สอดคล้องกับการศึกษาของ พิมพิลาศ ดันติพงษ์ (2540) ศึกษาบัณฑิต ที่มีผลต่อพฤติกรรมการอุปโภคบริโภคของครัวเรือน : กรณีศึกษาจังหวัดนนทบุรี พบว่าตัวแปรที่มี อิทธิพลต่อพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ทัศนคติต่อ การประหยัดไฟฟ้า ผู้ที่มีทัศนคติเห็นด้วยต่อการประหยัดไฟฟ้ามากจะเป็นกลุ่มที่มีการประหยัดไฟ ฟ้ามากที่สุด มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ พันพร โชติพฤษ์ชุกุล (2539) ศึกษาเรื่องบัณฑิต ที่มีผลต่อความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมกรใช้น้ำอย่างประหยัดภายในครัวเรือนของแม่บ้านในเขต

เทศบาลเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง พบว่าปัจจัยที่มีผลทำให้พฤติกรรมต่อการใช้น้ำอย่างประหยัด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ อายุ นอกจากนี้ มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ จุฑาภรณ์ สกุลศักดิ์ (2536) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้น้ำอย่างประหยัดในครัวเรือนของแม่บ้านในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้น้ำอย่างประหยัดในครัวเรือนระดับปานกลาง ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้น้ำอย่างประหยัดในครัวเรือนคือ การรับรู้ข่าวสารต่อการใช้น้ำอย่างประหยัด ตัวแปรดังกล่าวก่อให้เกิดความแตกต่างในเรื่องพฤติกรรมการใช้น้ำอย่างประหยัดในครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับการศึกษาของ พิมพิลาส ตันติพงษ์, (2540) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการอุปโภคบริโภคของครัวเรือน กรณีศึกษาจังหวัดนนทบุรี พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประหยัดน้ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุ ซึ่งกลุ่มที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไปจะเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมการประหยัดน้ำมากที่สุด

สำหรับการวิจัยครั้งนี้พบว่าความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ จุลดา ไข้ววดเจริญ, (2536) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในครัวเรือนของแม่บ้านในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าแม่บ้านมีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในครัวเรือนระดับปานกลาง โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในครัวเรือนได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าที่แตกต่างกันก่อให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในครัวเรือน และระดับการศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ จุฑาภรณ์ สกุลศักดิ์ (2536) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้น้ำอย่างประหยัดในครัวเรือนของแม่บ้านในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้น้ำอย่างประหยัดในครัวเรือนระดับปานกลาง โดยตัวแปรระดับการศึกษามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้น้ำอย่างประหยัดในครัวเรือน และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ทศนคติต่อการใช้น้ำอย่างประหยัด ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ พันพร ไซติพิฤกษ์ชุกุล (2539) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ทศนคติและพฤติกรรมการใช้น้ำอย่างประหยัดภายในครัวเรือนของแม่บ้านในเขตเทศบาลเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ตัวแปร ระดับการศึกษา ทศนคติ ก่อให้เกิดความแตกต่างในเรื่องพฤติกรรมการใช้น้ำอย่างประหยัดในครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

การศึกษาของ จันทรสมิ์ แสงทอง ที่ศึกษาความคิดเห็นในการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวันของพนักงานในองค์กรเอกชน พบว่าพนักงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดเห็นด้วยกับการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และควรส่งเสริมให้มีสิ่งแวดล้อมศึกษาในเรื่องอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าตั้งแต่เด็ก ข้าราชการควรเป็นตัวอย่างที่ดีให้ประชาชนในเรื่องนี้

และการโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าผ่านสื่อต่าง ๆ ควรมีหลายรูปแบบและอย่างสม่ำเสมอ มีความสอดคล้องกับโครงการเสริมสร้างทัศนคติประหยัดไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) ซึ่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) มีโครงการห้องเรียนสีเขียว เป็นโครงการเสริมสร้างทัศนคติประหยัดไฟฟ้า โดยมีเป้าหมายนำอุปกรณ์ส่งเสริมกิจกรรมประหยัดไฟฟ้าไปติดตั้งในห้องเรียนพร้อมทั้งกิจกรรมเสริมนอกห้องเรียน ระดับประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ลักษณะห้องเรียนสีเขียวแบ่งฐานกิจกรรมออกเป็น 5 หน่วยกิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 ไฟฟ้ามีประโยชน์มากมาย กิจกรรมที่ 2 แหล่งผลิตไฟฟ้า กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบวิธีใช้อุปกรณ์ไฟฟ้า กิจกรรมที่ 4 ผลกระทบจากการใช้ไฟฟ้าสิ้นเปลือง และกิจกรรมที่ 5 เป็นกิจกรรมร่วมใจประหยัดไฟฟ้า การมอบห้องเรียนสีเขียวของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) ให้กับโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศ เป็นแนวทางในการปลูกฝังจิตสำนึกและทัศนคติในการในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระยะยาวต่อเยาวชนที่จะเติบโตเป็นอนาคตของชาติต่อไปในวันข้างหน้า เพื่อร่วมเป็นแรงสนับสนุนการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าในอนาคต

การตั้งสำนักงานการจัดการด้านการใช้ไฟฟ้า (สจฟ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานใหม่ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) ตามมติของคณะรัฐมนตรีในปี 2534 โดยมีการไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ให้การสนับสนุนอย่างใกล้ชิดได้มีการเปิดตัวโครงการการจัดการด้านการใช้ไฟฟ้าอย่างเป็นทางการ เรียกชื่อโครงการนี้ว่า “โครงการประชาร่วมใจประหยัดไฟฟ้า” มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ 1) ดำเนินการให้ผู้ที่ใช้ไฟฟ้ามีความรู้ความเข้าใจและมีจิตสำนึกในการประหยัดไฟฟ้า 2) จูงใจผู้ผลิตในประเทศและผู้นำเข้าสินค้าให้ผลิตและนำเข้าอุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพ 3) สนับสนุนและแสวงหาเทคโนโลยีเพื่อการประหยัดไฟฟ้า และบริหารการใช้พลังงานไฟฟ้าให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้และประเทศชาติโดยรวม 4) เสริมสร้างขีดความสามารถให้องค์กรและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องด้านพลังงานสามารถดำเนินการให้บริการด้านพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพทั่วประเทศ ซึ่งผลการดำเนินงานได้มีการผลิตอุปกรณ์การดำเนินการให้มีอุปกรณ์ประหยัดไฟฟ้า เริ่มจากการพิจารณาว่าอุปกรณ์ไฟฟ้า เช่น หลอดไฟฟ้า ตู้เย็น เครื่องปรับอากาศ มีอะไรบ้างที่สามารถจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและทำให้ประหยัดไฟฟ้างได้ การดำเนินการให้มีอาคารประหยัดไฟฟ้า การออกแบบอาคาร วัสดุที่จะใช้ก่อสร้าง การหันทิศทางของอาคาร เป็นต้นว่าอาคารนั้น ๆ จะมีการใช้ไฟฟ้ามามากหรือน้อยเพียงใด ผลสรุปพบว่า การดำเนินงานที่ผ่านมา นับว่าได้รับความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถยืนยันตัวเลขในการประหยัดไฟฟ้าที่แน่นอนได้ก็ตาม แต่ก็เป็นที่ทราบและยอมรับว่าการประหยัดไฟฟ้าได้บังเกิดขึ้นแล้วในประเทศไทย ได้รับการยอมรับจากองค์กรทั้งในและต่างประเทศ โดยในปี พ.ศ.2538

โครงการประชาร่วมใจ ประหยัดไฟฟ้า เป็นโครงการที่ได้รับผลสำเร็จอย่างดีเยี่ยมจากการประเมินผลของกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก และในปีเดียวกันชมรมสภาวะแวดล้อมสยามได้มอบเกียรติบัตรยกย่องว่าเป็นตัวอย่างอันดีในการรณรงค์ เพื่อรักษาสภาวะแวดล้อมของประเทศไทย

โครงการประชาร่วมใจ ประหยัดไฟฟ้า ได้มีการผลิตสื่อความรู้เกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัดผ่านสื่อต่าง ๆ ได้แก่ รายการทางโฆษณาทางโทรทัศน์ มุ่งเน้นให้มีการประหยัดพลังงาน ด้วยการจูงใจให้ใช้หลอดไฟแบบประหยัด คือ หลอดฟลูออเรสเซนต์และหลอดตะเกียบแทนหลอดไฟแบบกลม และรณรงค์ให้มีพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าแบบประหยัดไฟ เบอร์ 5 เพื่อกระตุ้นให้ปรับเปลี่ยนทัศนคติในการใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด ทั้งในบ้านและสถานที่ทำงาน เกิดกระแสสังคมด้านการประหยัดพลังงานไฟฟ้าอย่างต่อเนื่อง ต่อมารัฐบาลได้มีนโยบายกระตุ้นให้ประชาชนเกิดการประหยัดไฟฟ้า โดยชักจูงให้ประชาชนมีการใช้ไฟฟ้าลดลงจากเดิมที่ผ่านมาจะได้รับเงินคืนเป็นส่วนลดค่ากระแสไฟฟ้า

การประสานครหลวง เป็นหน่วยงานของรัฐที่ได้มีการผลิตสื่อความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำอย่างประหยัดผ่านสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ มุ่งเน้นให้ประชาชนเกิดการประหยัดน้ำ เป็นการจูงใจให้เกิดทัศนคติในการใช้น้ำอย่างประหยัดและรู้คุณค่า ได้สร้างกระแสทางสังคมในการประหยัดน้ำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการประหยัดน้ำแก่ประชาชน ประกอบกับหน่วยงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) แม่เมาะ ได้มีการรณรงค์และให้ความรู้กับผู้ปฏิบัติงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) และประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง โดยผ่านสื่อต่าง ๆ ได้แก่ ประกาศคำสั่งที่ติดตามหน่วยงานต่าง ๆ ในที่ทำงาน และบ้านพักพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) แม่เมาะ รายงานการประชุมคณะกรรมการบ้านพัก กฟผ. มาตรการการประหยัดน้ำในช่วงฤดูแล้ง นับได้ว่าเป็นการให้ความรู้ความเข้าใจและปรับเปลี่ยนทัศนคติให้แก่ผู้บริโภคที่จุดเริ่มต้นจากผู้ปฏิบัติงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต(กฟผ.) แห่งประเทศไทย ครั้นต่อไปรัฐบาลควรนำไปเป็นนโยบาย กำหนดแนวทางในการดำเนินการด้านการประหยัดทรัพยากรน้ำ พลังงานไฟฟ้า เพื่อถนอมรักษาไว้ให้คนรุ่นต่อไปได้บริโภคเป็นระยะเวลายาวนานมากขึ้นกว่าที่เคยคาดกาลไว้ล่วงหน้า

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรในครัวเรือนของผู้ปฏิบัติงานที่พักอาศัยอยู่ในบ้านพักพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) แม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง พบว่าตัวแปร ระดับการศึกษา ความรู้และทัศนคติมีผลต่อพฤติกรรมเกี่ยวกับการประหยัดน้ำ ไฟฟ้า

คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการประหยัดน้ำ ไฟฟ้าในที่อยู่อาศัย ดีกว่ากลุ่มระดับการศึกษาต่ำ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนะในการจัดการเผยแพร่ความรู้และการรณรงค์เกี่ยวกับการประหยัดน้ำ ไฟฟ้า ควรจัดให้กับกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่ำมากกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงรูปแบบเผยแพร่ควรใช้วิธีการสื่อสารหลาย ๆ รูปแบบ เพื่อให้กลุ่มดังกล่าวมีโอกาสได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการประหยัดน้ำ ไฟฟ้าหลาย ๆ ด้าน ซึ่งถือเป็นหน้าที่หน่วยงานของภาครัฐ และเอกชน

5.4 การวิจัยในครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งต่อไป ควรศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบการประหยัดทรัพยากรน้ำ ไฟฟ้า ระหว่างข้าราชการหน่วยงานอื่น ๆ ที่พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการกับผู้ปฏิบัติงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) ที่พักอาศัยในบ้านพักพนักงานการไฟฟ้า
2. การวิจัยเปรียบเทียบการประหยัดทรัพยากร น้ำ ไฟฟ้า ระหว่างผู้ปฏิบัติงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) ที่พักอาศัยในบ้านพักพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต กับผู้ปฏิบัติงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) ที่พักอาศัยในบ้านตนเอง